

בקשה להימנע מהעמדה לדין פלילי

הליך שימוע פלילי רלבנטי לפני הגשת כתב אישום נגד אדם שנחשד בביצוע עבירה פלילית, ומטרתו היא לאפשר לחשוד ולעורך דינו הזדמנות להציג את הטענות שלהם בפני הרשויות, לפני שיחלו ההליכים הפליליים בבית משפט עצמו. ההחלטה להעמיד אדם לדין, ובעיקר לגבי עבירות חמורות היא החלטה רבת משמעות בחברה בה אנו חיים ועל כן במידה וקיבלת מכתב יידוע לחשוד - עליך לפנות לעורך דין פלילי בהקדם ולנצל את זכות השימוע מתוך מטרה לקדם את סגירת התיק ואת הימנעות התביעה מהעמדתך לדין פלילי. קיבלת מכתב יידוע לחשוד? עו"ד אסף דוק מסביר על הליך השימוע ותכליתו וכן כיצד יש לפעול במסגרתו.

הליך שימוע פלילי רלבנטי לפני הגשת כתב אישום בעבירה מסוג פשע, להבדיל מעבירה מסוג חטא ועוון. מטרתו היא לאפשר לחשוד ולעורך הדין המייצג אותו הזדמנות להציג את הטענות שלהם בפני הרשויות, לפני שיחלו ההליכים הפליליים בבית משפט עצמו.

בעבירות מסוג פשע שהעונש עליהן הוא מעל שלוש שנות מאסר, חייבות רשויות התביעה להודיע לחשוד על הזכות שלו לשימוע ובתנאי שאינו נמצא במעצר. בתגובה, יכול החשוד תוך 30 יום לחזור לרשויות בבקשה מנומקת מדוע יש להימנע להגיש נגדו כתב אישום. הניסיון מלמד כי ניצול זכות השימוע יכול פעמים רבות להביא לשינוי סעיף העבירה ואף לסגירת התיק הפלילי ולסיום התביעה.

מהו שימוע לפני הגשת כתב אישום?

עד לשנת 2000 לא הייתה זכות השימוע כלולה בחוק. לאור הנזקים הנפשיים והחברתיים הכרוכים מעצם הגשתו של כתב אישום, נקבע סעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982, כי יש ליידע אדם על אפשרותו לקבל לשימוע לפני הגשת כתב האישום. סעיף זה מחייב את רשות התביעה להודיע לחשוד על אפשרותו לנמק מדוע אין להגיש נגדו כתב אישום. סדר הפעולות הוא כדלהלן:

□ על הרשות התובעת לשלוח לחשוד מכתב יידוע לפני הכתובת הידועה לה.

□ במכתב יוסבר לנאשם בדרך ברורה על זכותו לקבל שימוע לפני הגשת כתב אישום ועל אפשרותו לחזור אל הרשות התובעת בכתב, בתוך 30 יום מיום קבלת מכתב היידוע.

□ במכתב תשובה יכול החשוד לנסות ולשכנע את הפרקליטות או התביעה המשטרית מדוע יש להימנע להגיש נגדו כתב אישום.

ההיגיון שעומד מאחורי סעיף זה הוא כי כתב דין פלילי עלול לגרור עונשים משמעותיים ויש להיזהר בהליך ההעמדה לדין ולהעניק לחשוד הזדמנות להשמיע את קולו. נוסף על כך, עצם הגשת כתב אישום היא בגדר כתם בל יימחה על מוניטין של אדם, אף אם לאחר מכן יצא זכאי במהלך המשפט. הליך השימוע לפני הגשת כתב אישום מאפשר לחשודים להעלות את טענותיהם ולהאיר את הצד שלהם בסכסוך הנדון ובכך לשכנע את התביעה לא להגיש נגדם כתב אישום.

דוגמא למכתב שימוע שנשלח ללקוח המשרד:

הליך הבקשה לפי סעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי

לאחר שקיבל החשוד את המכתב מהרשות התובעת, עליו להגיש בקשה לקבל לצילום את חומר החקירה וללמוד את פרטי התיק. אמנם לפי חוק סדר הדין הפלילי, זכאית ההגנה לקבל מהתביעה את חומרי החקירה רק אחרי הגשת כתב האישום, אולם במסגרת השימוע ניתן לקבל את עיקר הראיות כדי להתכונן לשימוע כהלכה.

בהתאם לנתונים שקיבל לידיו, יכול הנאשם לנסח בקשה מנומקת במטרה לשכנע את הפרקליטות לא להגיש נגדו כתב אישום. כדאי לבצע שלב זה עם עו"ד פלילי מיומן המכיר את ההליך, את דרך הפניה וכיצד לנסח את הבקשה. מכתב שלא מנומק או שלא מנוסח בדרך מקצועית יכול להיות ההבדל בין המשך תהליך התביעה לבין אי הגשת התביעה ואי העמדה לדין פלילי.

יש לדעת כי לנאשם בעבירות אלימות במשפחה אין זכות לשימוע וכך גם לאנשים שכתב האישום הוגש נגדם כשהיו כבר במעצר.

תוצאות השימוע

במסגרת השימוע ינסה החשוד להסביר לתביעה את הטעות בבסיס התביעה נגדו. למשל טעות ראייתית, טעות משפטית או טעויות אחרות. אולם יש לזכור כי היקף טענות אלה מוגבל שכן לא מדובר על הליך המשפט הפלילי עצמו. התוצאות וההשלכות של תהליך השימוע נוגעות לתחומים הבאים:

- החשוד יכול לשכנע את הרשות המשפטית להימנע ולהגיש נגדו כתב אישום.
- החשוד יכול לשכנע את התביעה להגיש כתב אישום בעבירה אחרת, חמורה פחות.
- החשוד יכול לשכנע את התביעה לסגור את התיק ואף להשפיע על העילה המתאימה לסגירת התיק, נתון החשוב לעתידו ולמבטיטן שלו:
- ✓ תיק שנסגר בשל חוסר אשמה נמחק לחלוטין מרישומי המשטרה.
- ✓ סגירת תיק בשל היעדר ראיות נקבע אם אין לתביעה מספיק חומר ראיות שמצדיק את הרשעת האדם.
- ✓ סגירת התיק בהיעדר עניין לציבור נקבע אם אין תועלת ציבורית בהעמדתו לדין, אף אם יש ראיות כי ביצע את העבירה. השיקולים בסגירת תיק בשל היעדר עניין לציבור הם למשל גילו של החשוד, מצבו הבריאותי והאפשרות לשקם אותו; האינטרסים המדיניים, חברתיים וביטחוניים של המדינה ועוד.
- במסגרת השימוע אפשר אף להגיע להסדר טיעון שבו שני הצדדים מסכמים במה בדיוק יואשם החשוד ואף מה יהיה עונשו.
- גם אם התיק לא נסגר או העבירה לא משתנה, עצם החשיפה של חומרי החקירה מאפשרת לעורך הדין של החשוד לנסח קו הגנה טוב ומנומק בעתיד.
- סגירת התיק עם תנאי - כדאי לדעת כי גם אם השימוע הצליח והתיק נסגר, רשאיות רשויות התביעה לחייב את החשוד לשלם פיצויים, לעמוד בפיקוח שירות המבחן, להתחייב לא לבצע עבירה דומה בעתיד וכך הלאה.
- הליך השימוע חוסך הליכים משפטיים יקרים וארוכים ומאפשר להעביר את מרכז העשייה של הדין הפלילי מאולמות בתי המשפט

07/12/2019

077-5006206

052-6885006

בקשה להימנע מהעמדה לדין פלילי

למשרדי הפרקליטות והתביעות של המשטרה, בהם נערכים השימועים.

מדוע חשוב להיות ערניים לבקשה להימנע מהעמדה לדין פלילי?

הציבור מכיר את זכות השימוע שניתנה לאנשי ציבור שהיו חשודים בביצוע עבירה פלילית, אך פחות מתמצא בזכות השימוע שניתנת לכלל הציבור במקרה של עבירה מסוג פשע. לכן יש חשודים שלא מתייחסים למכתב שקיבלו ובו הנחיות על אפשרותם להגיש את נימוקיהם לאי העמדתם לדין פלילי. בכך הם לא מנצלים את האפשרות שלהם לבטל את העמדתם לדין פלילי, ואת ההזדמנות שלהם להימנע מעונשים כבדים והכתמת שמם ועתידם.

אף אם אדם היה ערני להזדמנות שלו להגיש את הבקשה לשימוע, רבים נוטים לבצע זאת בעצמם מטעמים שונים. מומלץ להימנע מכך ולהגיש את הבקשה באמצעות עו"ד פלילי מיומן המכיר את ההליך המשפטי ואת רזי החוק.

כיצד יש לנהוג עם קבלת מכתב השימוע

זכור, כי מרגע קבלת ההזמנה לשימוע עומדים לרשותך 30 ימים בלבד לפנות לרשויות התביעה בניסיון להימנע מהגשת כתב אישום כנגדך. ישנה חשיבות מכרעת להיעזר בשירותיו של עורך דין פלילי מנוסה במסגרת הליך השימוע. עורך הדין יוכל לסייע לך להבין האם המקרה הספציפי שלך ראוי ויכול להסתיים ללא העמדה לדין פלילי. במידה והתשובה לכך הינה חיובית - הרי שעל עורך הדין לשאת ולתת בשמך מול נציגי התביעה על מנת ולהגיע לתוצאה המשפטית הטובה ביותר עבורך. הליך זה מהווה כלי חשוב בניסיון להימנע מהעמדתך לדין פלילי - אל תזלזלו בו.

לפיכך, נוכח חשיבותה הרבה של הזכות לשימוע ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לפגיעה בזכות זו על המשך ניהול ההליך הפלילי נגדך ובכך על עתידיך, עליך להתייחס להליך השימוע בכובד ראש ולהיוועץ בהקדם בעורך דין פלילי באשר לאפשרויות השונות העומדות בפניך. באפשרותך ליצור עימנו קשר בכל שעה בטלפון **052-6885006** או באמצעות הטופס המקוון באתר.